

Krishnamurti over de kunst van leven Achyut Patwardhan

Achyut Patwardhan (1905-1992) was actief voor de onafhankelijkheid van India en leider van de socialistische partij.

Hij was lid van de TS en bestudeerde de leringen van J. Krishnamurti.

Dit artikel is een eerbetoon aan Krishnamurti.

Wij eren de nagedachtenis aan één van de meest vooraanstaande denkers van de twintigste eeuw. Madras (Chennai) wordt geassocieerd met zijn leven, vooral omdat hij ontdekt werd op het strand van Adyar door de heer C.W. Leadbeater. Ofschoon ik zijn tijdgenoten heb horen opmerken dat hij nauwelijks begiftigd leek met uiterlijke attributen om een bijzonder iemand te zijn, zei Annie Besant, die de opvoeding van Krishnamurti en zijn broer Nityananda op zich nam, dat haar Meesters uit de Himalaya hem aan haar zorg hadden toevertrouwd, omdat hij bestemd was om het voertuig te worden van de Bodhisattva Maitreya. Haar werd geadviseerd om Krishnamurti niet bloot te stellen aan enige vorm van religieuze of ideologische indoctrinatie, en hem te laten opgroeien in gedisciplineerde vrijheid. Aldus begint zijn levensverhaal met een element van mystiek.

Krishnamurti kwam in 1922 tot het besef dat zijn leven een heel speciaal fenomeen was, toen hij enkele buitenzintuiglijke ervaringen had. Hij zei dat zijn brein voorbereid werd en gereinigd, en dat zijn bewustzijn vervuld werd met enorme kosmische energie. Hij besepte echter al vroeg in zijn leven dat afgoderij en blind aanvaarden van spiritueel gezag schadelijk zijn voor het zoeken naar de waarheid van het menselijk bestaan. Hoewel hij duizenden hectares land kreeg en geld voor zijn werk, wees hij dit alles af, net als de claim dat hij een groot spiritueel leraar was, omdat hij vond dat alles wat gebaseerd is op geloof in iets wat niet getoetst is aan de ratio schadelijk is voor het waarnemen van waarheid. Hij besepte dat georganiseerde religie spirituele impulsen werkelijk de verkeerde richting op zou kunnen leiden. Zo had hij omstreeks het jaar 1929 gebroken met zijn verleden en begon hij aan de missie om de mens volkomen te bevrijden.

In 1931 ontmoette hij Jawaharlal Nehru en Acharya Kripalani voor een privégesprek. Toen Nehru hem vroeg of het niet noodzakelijk was om een eind te maken aan de Britse overheersing voordat de mens zich kon richten op een andere waardevolle zoektocht, zei hij dat het absoluut noodzakelijk is om de dorstige te drinken te geven, maar dat vergeten wordt dat menselijke problemen niet kunnen worden

opgelost door politieke macht. Hij vond dat de mens vertrouwde op politieke, economische en religieuze instellingen om een zinnige maatschappij te scheppen, maar regeneratie van de mens kan met deze methodes niet bereikt worden. De mens moest eerst zichzelf leren kennen, zijn eigen psyche begrijpen. *Wat zou u willen?* placht hij te vragen. *Zoek dit alstublieft eerlijk en zonder vrees uit. De meesten van ons willen genot, veiligheid, rijkdom en bezit. De mens wil vriendelijkheid en affectie, maar bezitsdrang en gehechtheid vormen in feite de basis van de meeste behoeftes. Dit doet als vanzelf vrees ontstaan.* Hij wilde dus dat intelligente mannen en vrouwen hun behoeftes en reacties onder ogen zouden zien. Dan zouden zij ontdekken dat het 'ik' de dominante factor is en vooruitgang de ontwikkeling van het egoproces. Hoe ontstaat dit egoproces?

De mens krijgt gewaarwordingen door zijn zintuigen en die worden door ieder mens vertaald, al naar gelang het vermogen van zijn brein, dat geconditioneerd is. Vervolgens gaan wij op zoek naar kennis en vermogens, naar vaardigheden en talenten. Deze brengen ons echter allemaal in verwarring en conflict. Wij geloven dat de oorzaak hiervan de omgeving is, dus werken wij ons hele leven om de maatschappij te veranderen. Wij beseffen echter niet dat het de mens is die de draad vormt waaruit het materiaal van de maatschappij geweven is. Wanneer goedheid gecultiveerd wordt, net zo goed als vaardigheden, dan kunnen wij de intelligentie en het mededogen niet ontwikkelen waarmee wij instrumenten kunnen worden voor het scheppen van een gezonde sociale orde. Politieke macht is een blinde kracht geworden, en wij kunnen nooit verwachten vrede en volledig welzijn voor de mensheid te bereiken omdat ons denkvermogen in de greep is van regionalisme. Wij zijn niet bereid in te zien dat menselijk welzijn ondeelbaar is.

Krishnamurti legde grote nadruk op onderwijs, wat niet alleen maar uitblinken op school betekent, maar waar men de kunst van leven ontdekt. Hij vroeg niet naar religieus geloof, maar hij zei dat intelligentie van ons eist dat wij de kunst van leven aanleren, en dat betekent het denken zijn juiste plaats te geven.

Denken is altijd incompleet. Kunnen wij inzien dat alle chaos rondom ons gecreëerd wordt door denken? Hoe moeten wij verstandig denken? Er is geen andere denker dan denken. *Denken schept de denker*; er is geen leraar of discipline. Er bestaat alleen leren, geen opeenstapeling of accumulatie van kennis, maar begrijpen, en dat is non-verbaal. De waarnemer is het waargenomene; observeren, luisteren, leren: dat is de kunst van leven.

De mens is afgescheiden van de natuur. Wij wonen in lelijke stadse oerwouden waar mensen gelijksoortige levens leiden, maar vreemden voor elkaar blijven. Er is geen besef van, en men komt niet tot gedeelde vreugde. Onze affectie houdt wederzijdse bewondering in, bevrediging en afhankelijkheid, en daarom is er conflict. Krishnamurti nodigt ons uit om het egoproces in zijn totaliteit te bestuderen. Waar het ego niet is, daar is wijsheid en liefde. De mens besepte dat de telescoop ons vertelt dat de kosmos niet te kennen valt. De wetenschap is gestuit op het ongekende. Psychologisch geheugen bouwt het ego op, het ik-proces. Is het mogelijk dat mensen gaan beseffen dat psychologische tijd geschapen wordt door het denkvermogen?

Krishnamurti zou ons uitnodigen om in de stilte van de nacht naar de hemel te kijken, om naar de bomen te kijken, de kringloop der seizoenen, de zee. De mens vernieuwt zichzelf in samenwerking met de natuur. Menselijk leven wordt beperkt door de dood, en dat betekent dat wij alles wat 'bekend' is achterlaten. Is het dan mogelijk om stil te zitten en het denken te laten beëindigen, zodat er een eind komt aan alle bezit, aan tijd, zodat het denkvermogen stilte kan ervaren? In deze stilte van het denkvermogen ontstaat een vernieuwing, het ontwaken van een non-verbale compassie en intelligentie. In deze stilte kunnen wij een glimp opvangen van de kunst van leven.

Uit: *The Theosophist* van juni 2007

Vertaling: Anne Myrthe Iken

